

GIẢNG DẠY KẾ TOÁN XANH TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC ĐỒNG NAI: THỰC TRẠNG VÀ ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN

● PHAN THỊ KIM ANH^{1*} - PHAN TIẾN QUÂN¹

¹Trường Đại học Đồng Nai

*Tác giả liên hệ: anhphan.dnu@gmail.com

TÓM TẮT:

Trong bối cảnh phát triển bền vững và chuyển đổi xanh đang trở thành xu thế tất yếu, việc đào tạo nguồn nhân lực kế toán có kiến thức chuyên môn và kỹ năng về kế toán xanh trở thành yêu cầu cấp thiết. Bài viết sử dụng phương pháp nghiên cứu định tính thông qua phân tích, tổng hợp các tài liệu thứ cấp kết hợp khảo sát ý kiến 224 sinh viên và 8 giảng viên giảng dạy trực tiếp, nhằm hệ thống hóa cơ sở lý luận về kế toán xanh, đánh giá thực trạng giảng dạy kế toán xanh tại Trường Đại học Đồng Nai, đồng thời liên hệ với nhu cầu thực tiễn của doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Đồng Nai. Trên cơ sở đó, bài viết đề xuất một số định hướng và kiến nghị nhằm nâng cao hiệu quả giảng dạy kế toán xanh, góp phần đào tạo nguồn nhân lực kế toán đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của doanh nghiệp và địa phương.

Từ khóa: giảng dạy kế toán xanh, giáo dục đại học, phát triển bền vững, Trường Đại học Đồng Nai.

1. Đặt vấn đề

Vấn đề biến đổi khí hậu, suy thoái môi trường và cạn kiệt tài nguyên đang đặt ra những thách thức quan trọng đối với sự phát triển kinh tế - xã hội của các quốc gia. Trong bối cảnh đó, phát triển bền vững không còn là lựa chọn mang tính tự nguyện mà đã trở thành yêu cầu bắt buộc đối với chính phủ, doanh nghiệp và toàn xã hội. Đối với khu vực doanh nghiệp, việc gắn kết mục tiêu tăng trưởng kinh tế

với bảo vệ môi trường và trách nhiệm xã hội ngày càng được coi trọng.

Kế toán xanh xuất hiện như một công cụ quản lý quan trọng giúp doanh nghiệp nhận diện, đo lường, ghi nhận và cung cấp thông tin về các chi phí và lợi ích liên quan đến môi trường. Thông qua kế toán xanh, doanh nghiệp có thể kiểm soát tốt hơn các tác động môi trường trong hoạt động sản xuất - kinh doanh, nâng cao tính minh bạch thông tin, giảm

thiếu rủi ro pháp lý và cải thiện hình ảnh đối với các bên liên quan.

Tại Việt Nam, mặc dù vấn đề bảo vệ môi trường và phát triển bền vững đã được Nhà nước quan tâm thông qua việc ban hành nhiều chính sách và văn bản pháp luật, nhưng việc áp dụng kế toán xanh trong thực tiễn doanh nghiệp vẫn còn hạn chế. Một trong những nguyên nhân quan trọng là sự thiếu hụt nguồn nhân lực kế toán được đào tạo chuyên môn về kế toán xanh và kế toán môi trường.

Đối với tỉnh Đồng Nai - một trong những trung tâm công nghiệp lớn của khu vực phía Nam - áp lực môi trường từ hoạt động sản xuất công nghiệp ngày càng gia tăng. Nhiều nghiên cứu cho thấy, việc áp dụng kế toán xanh tại các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Đồng Nai có tác động tích cực đến hiệu quả kinh doanh và trách nhiệm xã hội của doanh nghiệp. Điều này đặt ra yêu cầu cấp thiết đối với các cơ sở giáo dục đại học tại địa phương, cụ thể đối với Trường Đại học Đồng Nai trong việc đổi mới nội dung và phương pháp giảng dạy kế toán theo hướng tích hợp yếu tố xanh và phát triển bền vững.

2. Cơ sở lý luận về kế toán xanh và giáo dục kế toán xanh

2.1. Khái niệm và nội dung của kế toán xanh

Kế toán xanh được hiểu là hệ thống kế toán tích hợp các yếu tố môi trường vào quá trình thu thập, xử lý, phân tích và cung cấp thông tin kế toán nhằm hỗ trợ quá trình ra quyết định kinh tế gắn với mục tiêu phát triển bền vững. Theo cách tiếp cận hiện đại, kế toán xanh không chỉ phản ánh các chi phí môi trường mà còn đánh giá các lợi ích kinh tế - xã hội phát sinh từ các hoạt động bảo vệ môi trường của doanh nghiệp.

Nội dung của kế toán xanh bao gồm một số nội dung chính: Kế toán tài chính môi trường, Kế toán quản trị môi trường, Tài chính môi trường, Pháp luật về môi trường và Đạo đức và quan hệ với cộng đồng xã hội (Dương Thị Thanh Hiền, 2016). Sự kết hợp giữa các nội dung này giúp doanh nghiệp có sự quan sát

toàn diện hơn về tác động môi trường trong hoạt động sản xuất - kinh doanh, đồng thời nâng cao hiệu quả quản trị và năng lực cạnh tranh trên thị trường.

2.2. Vai trò của kế toán xanh đối với doanh nghiệp và nền kinh tế

Kế toán xanh góp phần khắc phục những hạn chế của kế toán truyền thống khi các chi phí môi trường thường bị ghi nhận chung trong chi phí sản xuất hoặc chi phí quản lý. Việc tách biệt và đo lường rõ ràng các chi phí môi trường giúp doanh nghiệp đánh giá chính xác hơn hiệu quả hoạt động, từ đó đưa ra các quyết định đầu tư và sản xuất phù hợp.

Bên cạnh đó, kế toán xanh còn góp phần nâng cao trách nhiệm xã hội của doanh nghiệp, cải thiện mối quan hệ với cộng đồng và cơ quan quản lý nhà nước. Nhiều nghiên cứu thực nghiệm đã chứng minh, doanh nghiệp áp dụng kế toán xanh thường có hiệu quả kinh doanh cao hơn và hình ảnh tích cực hơn trong sự nhìn nhận của các bên liên quan.

2.3. Giáo dục kế toán xanh trong đào tạo đại học

Giáo dục kế toán xanh được xem là nền tảng quan trọng trong việc hình thành tư duy phát triển bền vững cho đội ngũ kế toán viên tương lai. Trên thế giới, nhiều trường đại học đã đưa các học phần về kế toán xanh, kế toán carbon, ESG và báo cáo bền vững vào chương trình đào tạo kế toán nhằm đáp ứng nhu cầu của thị trường lao động và xu hướng hội nhập quốc tế.

Tại Việt Nam, mặc dù một số trường đại học đã lồng ghép nội dung kế toán xanh vào chương trình đào tạo, việc triển khai đang trong giai đoạn phát triển, tuy nhiên nhìn chung chưa có sự đồng bộ. Tại một số trường hiện nay trong chương trình đào tạo kế toán chưa có học phần độc lập về kế toán xanh, dẫn đến hạn chế đối với việc trang bị kiến thức chuyên sâu cho sinh viên.

3. Phương pháp nghiên cứu

Nhóm tác giả sử dụng phương pháp nghiên cứu định tính, dựa trên việc phân tích và tổng hợp các tài liệu thứ cấp, bao gồm: Các bài báo khoa học, công

trình nghiên cứu, báo cáo chuyên ngành liên quan đến kế toán xanh, kế toán môi trường và giáo dục kế toán tại Việt Nam; Các nghiên cứu thực nghiệm về tác động của kế toán xanh đối với doanh nghiệp tại tỉnh Đồng Nai, cùng với các văn bản chính sách và tài liệu hướng dẫn có liên quan.

Sau đó tiến hành khảo sát thực nghiệm nhằm đánh giá thực trạng nhận thức, mức độ tiếp cận và nhu cầu học tập về kế toán xanh của sinh viên ngành Kế toán tại Trường Đại học Đồng Nai, đồng thời thu thập ý kiến của giảng viên về khả năng tích hợp kế toán xanh vào chương trình đào tạo hiện hành. Đối tượng khảo sát bao gồm: sinh viên đang theo học ngành Kế toán tại Trường Đại học Đồng Nai và một số giảng viên trực tiếp giảng dạy các học phần kế toán.

Cuộc khảo sát được thực hiện bằng 2 phương thức: gửi phiếu trực tiếp và link GG Form, trong thời gian từ tháng 12/2025 đến tháng 01/2026, với tổng số mẫu khảo sát 224 sinh viên với trình độ từ năm 1 đến năm 4 và 8 giảng viên trực tiếp giảng dạy chuyên ngành Kế toán. Dữ liệu thu thập được xử lý bằng phương pháp thống kê mô tả nhằm phản ánh kết quả về nhận thức và đánh giá của các sinh viên và giảng viên tại Trường.

4. Thực trạng ứng dụng giảng dạy kế toán xanh tại Trường Đại học Đồng Nai

4.1. Thực trạng chương trình đào tạo ngành Kế toán

Chương trình đào tạo ngành Kế toán tại Trường Đại học Đồng Nai được hoàn thiện dựa trên yêu cầu của chất lượng giáo dục, sự phản hồi ý kiến của người học và các bên liên quan, nhằm đưa ra được phiên bản phù hợp nhất. Hiện nay, chương trình đào tạo ngành Kế toán tại Trường Đại học Đồng Nai đã xây dựng theo định hướng cung cấp kiến thức nền tảng và chuyên sâu về kế toán tài chính, kế toán quản trị, kiểm toán và tài chính doanh nghiệp. Nội dung giảng dạy chủ yếu tập trung vào các chuẩn mực kế toán, chế độ kế toán hiện hành và kỹ năng nghề nghiệp truyền thống.

Kế toán xanh chưa được xây dựng thành một học phần độc lập trong chương trình đào tạo chính quy. Một số nội dung liên quan đến môi trường và trách nhiệm xã hội doanh nghiệp mới chỉ được lồng ghép ở mức độ nhất định trong các học phần như Kế toán quản trị hoặc các học phần tự chọn.

4.2. Mối liên hệ với nhu cầu thực tiễn tại Đồng Nai

Tỉnh Đồng Nai là địa phương có mật độ khu công nghiệp và doanh nghiệp sản xuất cao, kéo theo áp lực lớn về môi trường trong sự phát triển kinh tế - xã hội. Các nghiên cứu tại địa phương cho thấy, doanh nghiệp áp dụng kế toán xanh có xu hướng nâng cao hiệu quả kinh doanh và trách nhiệm xã hội, đồng thời cải thiện mối quan hệ với cộng đồng và cơ quan quản lý trực tiếp.

Tuy nhiên, nhiều doanh nghiệp vẫn gặp khó khăn trong việc triển khai kế toán xanh do nhiều nguyên nhân, trong đó sự thiếu hụt nguồn nhân lực kế toán được đào tạo chuyên môn là một nguyên nhân chủ yếu. Điều này cho thấy, chương trình đào tạo kế toán tại Trường Đại học Đồng Nai cần được điều chỉnh theo hướng cập nhật kế toán xanh nhằm đáp ứng tốt hơn nhu cầu thực tiễn gắn liền với mục tiêu phát triển bền vững của doanh nghiệp địa phương.

4.3. Những hạn chế trong giảng dạy kế toán xanh

Một số hạn chế chủ yếu trong giảng dạy kế toán xanh trong chương trình đào tạo ngành Kế toán tại Trường Đại học Đồng Nai: Đội ngũ giảng viên còn hạn chế về tài liệu giảng dạy và kinh nghiệm thực tiễn liên quan đến kế toán xanh; Phương pháp giảng dạy còn thiên về lý thuyết, ít gắn với tình huống thực tế của doanh nghiệp; Sinh viên chưa có nhiều cơ hội tiếp cận thực tiễn kế toán xanh tại doanh nghiệp.

5. Kết quả nghiên cứu và thảo luận

5.1. Kết quả nghiên cứu

Kết quả khảo sát tại Bảng 1 cho thấy, phần lớn sinh viên ngành Kế toán tại Trường Đại học Đồng Nai đã từng nghe đến khái niệm kế toán xanh, tuy

Bảng 1. Mô tả mẫu nghiên cứu sinh viên

Nội dung mô tả (N=224)		Tần số	Tỷ lệ (%)
Giới tính	Nam	13	5,8%
	Nữ	211	94,2%
Trình độ	Năm 1	43	19,2%
	Năm 2	60	26,8%
	Năm 3	57	25,4%
	Năm 4	64	28,6%
Học lực	Xuất sắc, Giỏi	82	36,6%
	Khá	67	29,9%
	Trung bình	43	19,2%
	Yếu, Kém	36	14,3%

Nguồn: Nhóm tác giả tổng hợp

nhiên mức độ hiểu biết còn hạn chế. Cụ thể, 28,6% sinh viên cho biết, họ hiểu tương đối rõ nội dung và vai trò của kế toán xanh, tập trung đối với sinh viên năm 4; trong khi đó, 52,2% sinh viên ở năm 2 và năm 3 chỉ dừng lại ở mức độ nghe qua hoặc hiểu khái quát, 19,2% sinh viên chưa từng tiếp cận khái niệm này thuộc đối tượng năm 1 do hiện tại đang học tập các học phần đại cương.

Về mức độ tiếp cận kiến thức kế toán xanh trong chương trình đào tạo, đa số sinh viên cho biết, các nội dung liên quan đến môi trường và trách nhiệm xã hội doanh nghiệp chỉ được đề cập gián tiếp trong một số học phần như Kế toán quản trị hoặc quản trị doanh nghiệp, chưa được giảng dạy một cách hệ thống và chuyên sâu. Sinh viên chưa được tiếp cận các nội dung như hạch toán chi phí môi trường, báo cáo bền vững hay kế toán carbon.

Qua kết quả khảo sát cho thấy, nhu cầu học tập về kế toán xanh của sinh viên là khá cao. Hơn 80% sinh viên được hỏi bày tỏ mong muốn nhà trường đưa kế toán xanh hoặc kế toán môi trường vào chương trình đào tạo chính quy, với lý do lựa chọn

hỗ trợ nâng cao cơ hội việc làm, đáp ứng yêu cầu của doanh nghiệp và phù hợp với xu thế phát triển bền vững.

Đối với nhóm giảng viên, kết quả khảo sát cho thấy, hầu hết giảng viên nhận thức rõ vai trò và sự cần thiết của kế toán xanh trong bối cảnh hiện nay. Tuy nhiên, các giảng viên cũng chỉ ra một số khó khăn trong việc triển khai giảng dạy kế toán xanh tại Trường Đại học Đồng Nai.

Khó khăn lớn nhất được giảng viên đề cập là chưa có khung chương trình và học phần chính thức về kế toán xanh, dẫn đến việc giảng dạy chủ yếu mang tính lồng ghép, phụ thuộc vào từng học phần và từng giảng viên. Bên cạnh đó, nguồn tài liệu giảng dạy bằng tiếng Việt về kế toán xanh còn hạn chế, trong khi các tài liệu quốc tế đòi hỏi giảng viên và sinh viên phải có trình độ ngoại ngữ tốt.

Mặc dù vậy, đa số giảng viên được khảo sát đều cho biết, việc đưa kế toán xanh vào chương trình đào tạo là cần thiết và khả thi, nên có sự điều chỉnh phù hợp về nội dung chương trình, thời lượng học phần và bồi dưỡng năng lực cho đội ngũ giảng viên.

5.2. Thảo luận

Từ kết quả khảo sát thực nghiệm, có thể rút ra một số hàm ý quan trọng cho công tác đào tạo kế toán tại Trường Đại học Đồng Nai.

Thứ nhất, nhà trường cần sớm xây dựng học phần hoặc chuyên đề về kế toán xanh nhằm đáp ứng nhu cầu học tập chính đáng của sinh viên.

Thứ hai, cần tăng cường bồi dưỡng chuyên môn cho giảng viên và cập nhật tài liệu giảng dạy liên quan đến kế toán xanh.

Thứ ba, việc gắn kết đào tạo với thực tiễn doanh nghiệp địa phương sẽ giúp nâng cao hiệu quả giảng dạy và chất lượng nguồn nhân lực kế toán trong bối cảnh phát triển bền vững.

Một số giải pháp nâng cao hiệu quả giảng dạy kế toán xanh do nhóm tác giả đưa ra:

Thứ nhất, Trường Đại học Đồng Nai cần từng bước xây dựng và đưa học phần kế toán xanh hoặc kế toán môi trường vào chương trình đào tạo trình độ đại học ngành Kế toán, phù hợp với định hướng phát triển bền vững của quốc gia và nhu cầu của doanh nghiệp địa phương.

Thứ hai, tăng cường lồng ghép nội dung kế toán xanh, ESG và báo cáo bền vững vào các học phần hiện có thông qua bài tập tình huống, dự án nhóm và nghiên cứu thực tế tại doanh nghiệp.

Thứ ba, đẩy mạnh hợp tác giữa nhà trường và doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Đồng Nai nhằm tạo điều kiện cho sinh viên tham quan, thực tập và nghiên cứu các mô hình kế toán xanh trong thực tiễn.

Thứ tư, chú trọng đào tạo và bồi dưỡng đội ngũ giảng viên thông qua các hội thảo khoa học, khóa đào tạo chuyên đề và hợp tác học thuật trong và ngoài nước nhằm nâng cao năng lực giảng dạy kế toán xanh.

5.3. Hạn chế của nghiên cứu

Nghiên cứu này còn hạn chế như chỉ mới đánh giá được nhận thức hiện tại của các đối tượng được khảo sát đối với kế toán xanh, hướng nghiên cứu trong tương lai sẽ hướng đến việc nhận diện và phân tích các nhân tố ảnh hưởng đến vấn đề ứng dụng giảng dạy kế toán xanh tại các cơ sở giáo dục đại học tại tỉnh Đồng Nai, góp phần bổ sung và hoàn thiện thêm cơ sở thực nghiệm cho các nghiên cứu về vấn đề này.

6. Kết luận

Qua thực hiện nghiên cứu cho thấy, thực trạng giảng dạy kế toán xanh còn một số tồn tại, song nhu cầu và tiềm năng triển khai là rất lớn. Nhận thức của sinh viên và giảng viên về vai trò của kế toán xanh tương đối tích cực, phù hợp với các nghiên cứu trước đây về đào tạo kế toán xanh tại Việt Nam. Khoảng cách giữa chương trình đào tạo hiện hành và nhu cầu thực tiễn của doanh nghiệp tại tỉnh Đồng Nai tiếp tục là thách thức lớn. Điều này khẳng định sự cần thiết phải đổi mới nội dung và phương pháp giảng dạy kế toán tại Trường Đại học Đồng Nai theo hướng tích hợp kế toán xanh, nhằm đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của doanh nghiệp và địa phương ■

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

- Bùi Thị Yên (2024). Nghiên cứu tác động của kế toán xanh đến hiệu quả kinh doanh và trách nhiệm xã hội của các doanh nghiệp tại Đồng Nai. Tạp chí Quản lý Nhà nước, truy cập tại: <https://www.quanlynhanuoc.vn/2024/10/17/nghien-cuu-tac-dong-cua-ke-toan-xanh-den-hieu-qua-kinh-doanh-va-trach-nhiem-xa-hoi-cua-cac-doanh-nghiep-tai-dong-nai/>
- Dương Thị Thanh Hiền (2016). Kế toán xanh và kế toán môi trường - Một số quan điểm hiện đại. Tạp chí Kế toán & Kiểm toán, số 4, tr. 45-50.
- Nguyễn Thị Thu Thảo (2024). Kế toán xanh tại các trường Đại học ở Việt Nam. Tạp chí Nguồn Nhân lực và An sinh xã hội, số 27 - Tháng 02/2024.

Phan Thị Thanh Thúy, Lưu Mỹ Ngọc, Nguyễn Ngọc Trúc Vy (2025). Kế toán xanh trong chương trình giảng dạy kế toán tại Việt Nam. Tạp chí Tài chính Doanh nghiệp, truy cập tại: <https://taichinhdoanhnghiep.net.vn/ke-toan-xanh-trong-chuong-trinh-giang-day-ke-toan-tai-viet-nam-d57951.html>

Tạp chí Kinh tế - Tài chính (2020). Ứng dụng kế toán xanh ở Việt Nam và một số vấn đề đặt ra. Tạp chí Kinh tế - Tài chính, truy cập tại: <https://tapchikinhjetaichinh.vn/ung-dung-ke-toan-xanh-o-viet-nam-va-mot-so-van-de-dat-ra-38077.html>

Trường Đại học Đồng Nai (2024). Chương trình đào tạo trình độ đại học ngành Kế toán. Trường Đại học Đồng Nai, Đồng Nai.

Ngày nhận bài: 05/02/2026

Ngày phản biện đánh giá và sửa chữa: 20/02/2026

Ngày chấp nhận đăng bài: 7/03/2026

GREEN ACCOUNTING EDUCATION AT DONG NAI UNIVERSITY: CURRENT SITUATION AND DEVELOPMENT ORIENTATION

● **PHAN THI KIM ANH¹**

● **PHAN TIEN QUAN¹**

¹Dong Nai University

ABSTRACT:

Amid the growing imperative of sustainable development and green transformation in the global economy, green accounting has become increasingly integral to corporate governance. This study examines the development of green accounting education and its alignment with labor market demands, focusing on Dong Nai University. Adopting a qualitative approach, the research synthesizes secondary data and incorporates survey evidence from 224 students and eight accounting lecturers. The findings systematize the theoretical foundations of green accounting, assess the current state of its integration into the university's accounting curriculum, and evaluate its relevance to the practical needs of enterprises in Dong Nai Province. Overall, the study provides a comprehensive assessment of the readiness of accounting education to support sustainability-oriented business practices and highlights the evolving role of human capital in advancing green transformation.

Keywords: green accounting education, higher education, sustainable development, Dong Nai University.